

**ВПЛИВ СТРЕС-КОРЕКТОРУ «ПРО-МАК»
НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ВІДЛУЧЕНИХ ПОРОСЯТ В УМОВАХ
ПОП «ВІКТОРІЯ» НОВОБУЗЬКОГО РАЙОНУ**

Т. О. Сухоручко, студент

Науковий керівник – к.с.-г.н., доцент Лихач А.В.

Миколаївський національний аграрний університет

В статті наведено результати досліджень технологічних особливостей вирощування поросят після відлучення. В результаті проведених досліджень, на загальному поголів'ї молодняку – 1780 голів, в умовах ТОВ «Таврійські свині» Херсонської області встановлено, що поросята, які отримували додатково стрес-коректор «Про-Мак», вірогідно переважали за показниками живої маси у віці 90 днів, на 5,07 кг ($P > 0,999$) та середньодобових приростів на 84 г ($P > 0,999$), у порівнянні з молодняком свиней, який вирощувався за базовою технологією.

Ключові слова: технологія, поросята, стрес-коректор, відлучення, дорощування, продуктивність.

Постановка проблеми. Сучасне промислове свинарство базується на принципі технологічного конвеєра, спрямованого на отримання максимальної вигоди за мінімально короткі терміни, і не досить враховує природної рівноваги фізіологічних потреб та можливостей живого організму. Підхід до даного способу отримання свинарської продукції диктується високими темпами зростання населення та економічного розвитку, що зумовлює збільшення потреб в продуктах харчування, які надаються тваринництвом [1, 2, 5].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Результати досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених свідчать, що стресогенний характер будь-якої технології пов'язаний з впливом на організм тварини цілого комплексу чинників: раннього відлучення, перегрупувань, транспортувань, гіподинамії, лікувальних і профілактичних заходів, що вимагають істотних витрат пластичного, енергетичного матеріалу і біологічно активних речовин на

здійснення мало доцільних витрат. В кінцевому підсумку, розвивається стан стресової дезадаптації, який може приводити до розвитку хронічних патологічних змін і гострих захворювань, в результаті чого знижується кількість і якість тваринницької продукції.

Таким чином, стресове навантаження, закладене в саму сутність сучасної технології продуктивного тваринництва, призводить до зниження рентабельності, зростання витрат на отримання одиниці продукції, підвищення собівартості і завдає значних економічних збитків. Запобігання та усунення негативних наслідків впливу стресу на організм є актуальним завданням тваринництва. Комплекс зоотехнічних і фармакологічних заходів, спрямованих на вирішення цієї задачі, сприяє підвищенню збереженості поголів'я та зниження захворюваності за рахунок підвищення загальної неспецифічної опірності організму, що в кінцевому підсумку веде до збільшення продуктивності сільськогосподарських тварин [1-6].

Постановка завдання. Використовуючи актуальність цього питання та зацікавленість виробників, в результаті досліджень, було поставлено за мету дослідити вплив технологічних особливостей вирощування поросят в період дорощування на їх продуктивні якості (жива маса, середньодобові прирости, показник збереженості), враховуючи фактор застосування у їх водонапуванні перорального розчину «Про-Мак» (Нідерланди).

Матеріали та методика. Для дослідження були використанні результати вирощування поросят від відлучення (28 днів) і досягнення ними віку 90 днів. Загальна кількість голів для дослідження складала – 1780 голів. Науково-господарський дослід проводився в умовах ТОВ «Таврійські свині» Херсонської області. Схема отримання трьохпорідного молодняку була така – материнська форма (велика біла × ландрас), батьківська форма – «Макстер».

Для підгодівлі підсисних поросят та балансування раціонів молодняку на дорощуванні використовувалися суперстартерні комбікорми та білково-мінерально-вітамінні добавки компанії ТОВ «Агролайф Корміл» (м. Львів).

Піддослідний молодняк був розділений на дві групи: I контрольна група –

поросята вирощувалися за базовою технологією без застосування водорозчинних добавок в період відлучення та при переведенні на дорощування; II дослідна група – поросята вирощувалися за базовою технологією, але молодняку за 3 дні до відлучення та 4 дні після відлучення (цех опоросу) та перші 4 дні при переведенні на дорощування (цех дорощування) вводили в систему водонапування розчин «Про-Мак» за допомогою медікатору «Dozatron» у дозі 100 мл на 100 л води. Склад водорозчинного препарату (стрес-коректор) «Про-Мак»: комплекс вітамінів групи В, вітамін С, холін хлорид, амінокислоти (лізин, метіонін, треонін, триптофан), макро – та мікроелементи (мідь, марганець, цинк в формі халатів, кальцій, магній, йод, селен), а також органічні кислоти, рослинні добавки і ефірні масла (виробник «*Kanters Special Products BV*» Нідерланди). Дослідження проводили загальноприйнятими зоотехнічними методами [7].

Результати досліджень. Відлучення – це серйозний стрес для поросят і один з основних критичних періодів їх життя, коли закладаються основи для майбутнього росту і розвитку. Сьогодні достовірно відомо, що маса поросяти при відлученні і темпи росту в перших 7-10 днів після нього значно впливають на ефективність годівлі протягом всього життя аж до забою. Ось чому, в цей період необхідно забезпечити найвищі середньодобові прирости і добре здоров'я поросят.

Результати вирощування піддослідних поросят від відлучення до 90-денного віку представлені у таблиці 1.

Необхідно зазначити, що при відлученні жива маса поросят піддослідних груп була майже однаковою, різниця на користь поросят II групи становила лише 0,04 г (різниця статистично не вірогідна).

Компоненти, що входять до складу препарату «Про-Мак», багатогранно впливають практично на всі системи організму, стимулюючи їх діяльність, внаслідок чого нормалізується життєдіяльність тварин, підвищується їх життєздатність, посилюється резистентність.

Результати вирощування піддослідних поросят

Показник	Група		± II до I
	I	II	
Кількість голів при відлученні (28 днів), гол.	890	890	-
Жива маса поросяти при відлученні, кг	8,12±0,32	8,08±0,30	-0,04
Кількість голів у віці 90 днів, гол.	823	858	+35
Жива маса поросяти у віці 90 днів, кг	32,81±0,20	37,88±0,24	+5,07***
Середньодобовий приріст, г	405±5,3	489±4,5	+84***
Збереженість, %	92,47±1,60	96,40±1,80	+3,93*

Примітки: * - $P > 0,95$; *** - $P > 0,999$.

При вивченні даного питання й спостерігаючи за поведінкою та станом поросят обох піддослідних груп, необхідно відмітити, що поросята, які не отримували стрес-коректор (I група) більш тривалий час встановлювали ієрархічні відносини між собою, на відміну від тих поросят, які за 3 дні до відлучення та 4 дні після відлучення (цех опоросу) та перші 4 дні при переведенні на дорощування (цех дорощування) отримували препарат «Про-Мак» (II група). Виходячи з цього констатуємо, що у тварин другої групи краще відбувається злиття гнізд на ділянці дорощування.

Однак, за період перебування піддослідних поросят на дорощуванні відмічаємо вірогідне зниження показників живої маси у тварин I групи на 5,07 кг у порівнянні з піддослідним молодняком II групи ($P > 0,999$).

Відмічаємо, що у тварин I дослідної групи знижувалося споживання корму, протягом перших днів після переведення їх на ділянку дорощування, на відміну від своїх аналогів другої групи, які достатньо краще споживали корми. «Про-Мак» володіє привабливим для свиней запахом і смаком, посилює апетит тварин; в результаті збільшується споживання води та корму, покращується всмоктування і засвоюваність поживних речовин. Даний факт відзначився і на збільшенні середньодобових приростів у поросят II групи, який

дорівнював – 489 г, що на 84 г більше, ніж у молодняку І групи ($P>0,999$).

За показником збереженості молодняку в період дорощування встановлена вища збереженість у ІІ групи – 96,40%, що на 3,93% більше за аналогів І групи ($P>0,95$).

Висновки і перспективи подальших досліджень. На підставі проведених досліджень встановлено, що поросята, які отримували додатково стрес-коректор «Про-Мак», вірогідно переважають за живою масою та середньодобовими приростами своїх аналогів які вирощувалися за базовою технологією. Отже, можна констатувати, що «Про-Мак» забезпечує добрий старт для молодняку, допомагаючи ефективному «запуску» травної, імунної, гормональної, нервової систем.

Список використаних джерел

1. Бузлама С.В. Стресс-корректирующее действие и разработка показаний к применению Лигфола для повышения резистентности свиней : автореф. дис... на соискания научн. степени канд. вет. наук : 16.00.04 «ветеринарная фармакология с токсикологией» / С. В. Бузлама. – Воронеж, 2003. – 19 с.
2. Кудряшов Л. С. Влияние стресса животных на качество мяса / Л. С. Кудряшов, О.А. Кудряшова // Мясная индустрия. – 2012. – №1 – С. 12-15.
3. Лихач В.Я. Біохімічні процеси у м'ясі свиней різної стресочутливості та умов вирощування / В.Я. Лихач, А.В. Лихач, С.В. Кіш // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – Миколаїв: МНАУ, 2016. – Вип. 2(90), Ч.1. – С. 6–15.
4. Лихач В. Я. Технологічні особливості вирощування поросят / В. Я. Лихач // Тваринництво України. – 2015. – №6. – С. 11–13.
5. Ряднов А. А. Научно-практическое обоснование использования селенорганических препаратов и ростостимулирующих средств при производстве свинины : автореф. дис... на соискания научн. степени д-ра биол. наук : 06.02.10 «Частная зоотехния, технология производства продуктов животноводства» / А. А. Ряднов. – Волгоград, 2012. – 52 с.
6. Советкин С. В. Биологически активные препараты для повышения продуктивности сельскохозяйственных животных / С. В. Советкин, С. М. Юдин // Ветеринария. – 2011. – № 1. – С. 57-59.
7. Сучасні методики досліджень у свинарстві. – Полтава, 2005. – 228 с.